

SOCIALE TANDHEELKUNDE

ENIGE BESCHOUWINGEN EN GEGEVENS BETREFFENDE HET D.M.F.GETAL

DOOR G. A. H. EIBRINK JANSEN

Ook dit jaar is het mij weer mogelijk geweest door de toegewijde medewerking van allen, die bij de Haagse schooltandverzorging zijn betrokken de uitkomsten betreffende het D.M.F.getal voor publicatie te bewerken.

Sinds 1952 worden de gegevens aan de hand van de stamkaarten verzameld. Voor de wijze waarop dit geschiedt verwijs ik belangstellenden naar vroegere publicaties, waarin de techniek uiteen is gezet.

Daar de laatste tijd de belangstelling groeiende is voor de tandheelkundige en meer in het bijzonder voor de schooltandheelkundige statistiek (zie o.a. Tandartsenblad van april 1960 en volgende nummers) wil ik aan mijn cijfers graag een wat uitgebreider commentaar verbinden.

Uit mijn cijfers blijkt, dat sinds 1952 het aantal D.M.F.elementen per kind ieder jaar is toegenomen.

Hieruit zonder meer de conclusie te trekken, dat dit wil zeggen, dat de cariës is toegenomen zou enigszins voorbarig kunnen zijn, omdat tal van factoren, waaronder niet als minste het stellen van een scherpere indicatie, hierop van invloed zouden kunnen zijn.

Dit stellen van een scherpere indicatie zou het geval kunnen zijn, als voortdurend wisselingen in de behandelende tandartsen plaats zouden vinden.

't Is daarom interessant de cijfers na te gaan van kinderen op scholen, die sinds jaren door dezelfde tandarts zijn behandeld en wel door een tandarts, waarvan bekend is, dat hij in die jaren niet onderhevig is geweest aan invloeden, die ongunstig op de indicatiestelling zouden hebben kunnen werken.

Gebleken is, dat de regelmaat, waarmee de gemiddelden omhoog gaan, zich herhaalt in de individuele cijfers. M.i. kan veilig worden aangenomen, dat factoren buiten de bovengenoemde een rol spelen.

Als opvallend verschijnsel zien we, dat dit jaar aan de regelmatige stijging een eind is gekomen en dat bijna in alle leeftijdsgroepen van een kleine teruggang sprake is. Of deze teruggang zich in de komende jaren door zal zetten is een vraag, die van buitengewoon belang is.

Opmerkelijk is echter, dat alhoewel de cariës per kind iets is teruggelopen, het aantal kinderen, dat cariës heeft, in de 1e en 2e klasse is afgenomen, in de 3e en 5e klasse ongeveer gelijk is gebleven, maar in de 4e en 6e klasse is toegenomen.

Alle ingewijden zullen het met mij eens zijn, dat een hoog vullingsgetal niet altijd wil zeggen, dat de cariës op abnormale wijze voorkomt. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat op abnormale wijze behandeld wordt, waardoor meer

D.M.F. PER KIND PER LEEFTIJDGROEP (KLASSE)

Klassen	I	II	III	IV	V	VI
Cursus 1951/52	0.55	1.34	1.82	2.16	2.44	3.04
Cursus 1952/53	0.59	1.39	2.11	2.50	2.95	3.54
Cursus 1953/54	0.80	1.57	2.32	2.86	3.37	4.22
Cursus 1954/55	0.90	1.86	2.44	3.06	3.76	4.42
Cursus 1955/56	1.05	2.04	2.78	3.22	4.02	4.81
Cursus 1956/57	1.—	2.07	2.83	3.44	4.01	5.05
Cursus 1957/58	1.12	2.20	2.89	3.66	4.42	5.20
Cursus 1958/59	1.13	2.20	3.—	3.71	4.52	5.54
Cursus 1959/60	1.10	2.18	3.02	3.75	4.51	5.05

vullingen gemaakt (moeten) worden, dan bij een meer normale behandelingsmethode nodig zou zijn.

Zoals bekend mag worden verondersteld is in afwijking van de richtlijnen van de Centrale Raad voor Sociale Tandheelkunde bij de afdeling S.T.V. van de G.G. en G.D. te 's-Gravenhage *verwijzing uitgesloten*. Hierop is slechts één uitzondering mogelijk n.l. in het 1e schooljaar kan de schooltandarts weigeren een kind aan te nemen, indien hij vermoedt, dat in latere jaren geen succes te verwachten is.

Het aantal om deze reden geweigerde kinderen is echter zeer gering n.l. 312 op een totaal van 9346 in de 1e klassen. Dat ondanks het *niet mogen verwijzen* de overigen na zes of meer jaren schooltandverzorging naar de Nazorg in de ziekenfondstandheelkunde gaan pleit voor de uitvoerbaarheid van het gevolgde systeem. Vanzelfsprekend komen we er niet zonder af en toe een extractie of een pulpabehandeling. Het aantal blijft echter zeer gering ten opzichte van het aan-

PERCENTAGE MET EEN D.M.F. = O

	1951/ 52	1952/ 53	1953/ 54	1954/ 55	1955/ 56	1956/ 57	1957/ 58	1958/ 59	1959/ 60
1e klasse . .	63.1%	69.—%	61.9%	57.4%	53.4%	54.9%	51.8%	50.7%	51.5%
2e klasse . .	42.7%	40.—%	36.5%	29.1%	26.6%	25.1%	22.4%	22.8%	23.1%
3e klasse . .	34.1%	23.—%	20.8%	17.—%	13.—%	12.1%	10.8%	10.3%	10.2%
4e klasse . .	26.—%	18.—%	12.7%	10.—%	8.3%	6.8%	5.8%	5.6%	5.1%
5e klasse . .	22.4%	15.—%	10.2%	6.7%	5.2%	4.7%	3.6%	3.1%	3.—%
6e klasse . .	16.6%	12.—%	7.6%	5.8%	3.5%	2.9%	2.6%	2.4%	1.9%

tal vereiste vullingen. In de afgelopen cursus werden tegen 37.509 vullingen slechts 109 extracties verricht, terwijl het aantal pulpabehandelingen n.l. 40, evenmin een rol kan spelen.

Kantorowicz's principe n.l. „des kleinen Loches” is heel geschikt om leken duidelijk te maken, wat wij beogen en is als propaganda-slogan uitmuntend te gebruiken, in de praktijk van de schooltandverzorging is duidelijk gebleken, dat de Blackse principes, dus extension for prevention ook hier het succes verzekeren.

Dat schooltandverzorging op deze wijze uitgeoefend, zoals door sommige collega's wel eens gezegd wordt, geestdodend en machinaal werk zou zijn, is allerminst het geval.

Het tegendeel is waar. Juist het tot het uiterste met behulp van plastische materialen behandelen van vaak in de hogere klassen grote caviteiten en dan nog bij kinderen, vergt van de tandarts een buitengewone beheersing van de daartoe noodzakelijke ingrepen.